รากย่านาง

ชื่ออื่น ๆ รากเถาวัลย์เขียว รากจ้อยนาง รากยาดนาง รากย่านนาง

ชื่ออังกฤษ Radix Tiliacorae Triandrae

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tiliacora triandra* (Colebr.) Diels

วงศ์ MENISPERMACEAE

ถิ่นกำเนิดและการกระจายพันธุ์ กระจายพันธุ์ตั้งแต่ประเทศอินเดียตอนเหนือ (รัฐอัสสัม) เมียนมา กัมพูชา ลาว เวียดนาม และคาบสมุทรมลายู ในประเทศไทยพบได้ทุกภาค

ส่วนที่ใช้ รากแห้ง

สารสำคัญ สารกลุ่ม alkaloids (tiliandrine, tiliacorinine, nortiliacorine, tiliacorine, nortiliacorinine A, tiliacorinine-2′-N-oxide, alkaloid G, alkaloid H

กลิ่น และรส รสจืด ขม

การใช้ตามภูมิปัญญา ยาพื้นบ้านไทยใช้รากแก้ไข้ แก้ร้อนใน

การศึกษาทางเภสัชวิทยา สารสกัดเมทานอลจากรากย่านางมีฤทธิ์ต้านเชื้อมาลาเรีย (schizontocide) ในหลอดทดลอง และพบว่าสารที่มีฤทธิ์ดีที่สุด คือ alkaloids G, รองลงมาคือ nortiliacorinine A และ tiliacorine สาร tiliacorinine dihydrochloride มีฤทธิ์ลดความดันโลหิตในหนูที่มีความดันสูง โดยออกฤทธิ์ที่ระบบประสาท สารสกัดจากรากย่านางมีฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ

บรรณานุกรม

https://www.dnp.go.th/botany/mplant/index.html

http://www.worldfloraonline.org/

คณะอนุกรรมการจัดทำตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย ในคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย. ตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2558.

นพมาศ สุนทรเจริญนนท์ นงลักษณ์ เรื่องวิเศษ. คุณภาพเครื่องยาไทย จากงานวิจัยสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท คอนเซ็พท์ เมดิคัส จำกัด, 2551.